

IDENTIFIKATSIYA MEXANIZMINING O'SMIRLAR KASB-KOR TANLASHGA TA'SIRI

<https://doi.org/10.5281/zenodo.11219005>

Zaynobidinov Jaloldin

Farg'ona davlat universiteti

"Psixologiya" kafedrası, Psixologiya fanlari nomzodi, dotsent

Annotatsiya

Ushbu maqolada Bugungi kunda yoshlarimiz uchun kundan-kun turli xil yengilliklar va imkoniyatlar yartilayotganligi, Mamlakatimizda axborot tizimini jadal rivojlantirish, aholiga davlat xizmatlarini ko'rsatishda zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan keng foydalanish, Identifikatsiya Tizimi integratsiya bo'lgani sababli, barcha tegishli resurslarga kirish uchun bir akkaunt bilan foydalanish imkonini berishi va shu kabi masalalar bo'yicha so'z boradi.

Kalit so'zlar

identifikatsiya, axborot texnologiyalari, integratsiya, resurs, manfaat, huquq, foydalanish, takomillashtirish.

Аннотация

В данной статье речь пойдет о том, что сегодня для нашей молодежи изо дня в день предоставляются различные льготы и возможности, ускоренное развитие информационной системы в нашей стране, широкое использование современных информационно-коммуникационных технологий при оказании государственных услуг населению, интеграция системы идентификации, позволяющая использовать ее с одной учетной записью для доступа ко всем соответствующим ресурсам и тому подобное.

Ключевые слова

идентификация, информационные технологии, интеграция, ресурс, интерес, право, использование, улучшение.

Annotation

this article will talk about the fact that day by day various relief and opportunities are being created for our young people, the rapid development of the information system in our country, the widespread use of modern information and communication technologies in the provision of public services to the population, the integration of the identification system, which allows us to use all relevant resources

Keywords

identification, information technology, integration, resource, Interest, Law, use,

improvement.

Mamlakatimizda yoshlarni vatanparvarlik, milliy an'ana va qadriyatlarimizga hurmat ruhida tarbiyalash, ma'naviy yetuk va jismonan sog'lom barkamol avlodni voyaga yetkazish, ularning huquq va manfaatlarini himoya qilish borasida muayyan ishlar amalga oshirildi.

Shu bilan birga, sohadagi vaziyat va amalga oshirilgan tadbirlar tahlili yoshlarning keng qatlamlariga daxldor bo'lgan dolzarb masalalar, ayniqsa, uyushmagan yoshlarning hayotda o'z o'rnini topishi uchun munosib sharoit yaratish, ularni har tomonlama qo'llab-quvvatlash, kasbga yo'naltirish va bandligini ta'minlash, tashabbuslarini rag'batlantirish borasidagi ishlar talab darajasida tashkil etilmaganidan dalolat bermoqda.

Joylarda, avvalambor chekka hududlarda istiqomat qilayotgan ko'p sonli yoshlarning o'z iqtidor va iste'dodini ro'yobga chiqarishlari, tadbirkorlik faoliyati bilan shug'ullanishlari uchun keng sharoitlar yaratish, ularni turli zararli illat va yot g'oyalar ta'siridan himoya qilish, yoshlar o'rtasida huquqbuzarliklarning barvaqt oldini olish kabi muhim vazifalarni hal etishda "Kamolot" yoshlar ijtimoiy harakati O'zbekiston yoshlarini buyuk maqsadlar sari birlashtiradigan va safarbar etadigan ommaviy harakatga aylana olmaganini hayotning o'zi ko'rsatmoqda. Bugungi kunda yoshlarimiz uchun kundan-kun turli xil yengilliklar va imkoniyatlar yartilmoqda. Shu o'rinda alohida ta'kidlash joizki IT va axborot texnologiyalar jadal rivojlanmoqda. Hozirda biron ish yo'qki axborot texnologiya zarur bo'lmagan deb bema'lol aytishimiz mumkin.

Mamlakatimizda axborot tizimini jadal rivojlantirish, aholiga davlat xizmatlarini ko'rsatishda zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan keng foydalanish, turli axborot tizimlarida va masofaviy xizmat ko'rsatishda shaxsni identifikatsiyalashning yagona mexanizmini joriy etish, shuningdek, 2017 – 2021-yillarda O'zbekiston Respublikasini rivojlantirishning beshta ustuvor yo'nalishi bo'yicha Harakatlar strategiyasini "Ilm, ma'rifat va raqamli iqtisodiyotni rivojlantirish yili" da amalga oshirishga oid Davlat dasturida belgilangan vazifalar ijrosini samarali ta'minlash maqsadida:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018-yil 26-dekabrda "O'zbekiston Respublikasi fuqarosining xorijga chiqish biometrik pasportini rasmiylashtirish va berish tizimini yaratish hamda O'zbekiston Respublikasi biometrik pasport tizimini modernizatsiya qilishga doir qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida" gi PQ-4079-son qarori bilan respublikaning mavjud biometrik pasport tizimi infratuzilmasi negizida O'zbekiston Respublikasi fuqarosining 2011-yilgi

namunadagi biometrik pasporti o'rniga 2021-yildan boshlab identifikatsiya ID-kartalarini rasmiylashtirish va berish tizimini joriy etish nazarda tutilganligi ma'lumot uchun qabul qilinsin.

2. Keng jamoatchilik fikrlarini va ilg'or xorijiy tajribani inobatga olgan holda O'zbekiston Respublikasi Ichki ishlar vazirligi va Inson huquqlari bo'yicha milliy markazining quyidagi takliflariga rozilik berilsin:

- identifikatsiya ID-kartalarini olish va almashtirish uchun O'zbekiston Respublikasi fuqarolari, o'z ixtiyoriga ko'ra xohlagan ichki ishlar organlarining migratsiya va fuqarolikni rasmiylashtirish bo'linmalariga hamda davlat xizmatlari markazlariga murojaat qilishi uchun imkoniyatni yaratish;

- identifikatsiya ID-kartalarini olish uchun O'zbekiston Respublikasida doimiy yashovchi chet el fuqarolari va fuqaroligi bo'lmagan shaxslar doimiy yashash joyi bo'yicha ro'yxatga olingan manzildagi ichki ishlar organining migratsiya va fuqarolikni rasmiylashtirish bo'linmasiga hamda davlat xizmatlari markazlariga, almashtirish uchun esa o'z ixtiyoriga ko'ra xohlagan ichki ishlar organlarining migratsiya va fuqarolikni rasmiylashtirish bo'linmalariga hamda davlat xizmatlari markazlariga murojaat qilishi uchun imkoniyatni yaratish;

- identifikatsiya ID-kartasining blankasida egasining millati haqidagi ma'lumotlar ko'rsatilmasdan ID-kartaning chipiga kiritilishi kabi bir qator vazifalar qo'yildi.

Identifikatsiyalashning yagona tizimi – har xil hukumat agentliklariga va fuqarolik veb saytlariga kirish imkoniyatini beradigan yagona akkaunt bilan ta'minlaydi. Foydalanuvchilar turli xil veb saytlar uchun turli xil akkauntlar yaratishiga to'g'ri kelmaydi va ular o'zlarining elektron raqamli imzo orqali YIT ga javobgar idoralarga tashrif buyurmasdan ro'yhatga kirishlari mumkin. Foydalanuvchi YIT ga kirgandan so'ng, u YITga bog'langan veb saytlarga qaytadan kirishiga o'rin qolmaydi. Foydalanuvchining bir akkaunti bilan barcha davlat e-hukumat tizimlariga E-hukumat tizimlari bilan Yagona Identifikatsiya Tizimi integratsiya bo'lgani sababli, barcha tegishli resurslarga kirish uchun bir akkaunt bilan foydalanish imkonini beradi. Yagona Identifikatsiya Tizimi akkaunti yordamida barcha xizmatlar bilan foydalanishingiz mumkin. Xavfsizlik va asillik Foydalanuvchi Yagona Identifikatsiya Tizimida shaxsiy ma'lumotlari haqiqiylikini tasdiqlash uchun Elektron Raqamli Imzo taqdim etishi kerak. Bu esa internetdagi foydalanuvchining haqiqiy odamligini ta'minlaydi. Bu eng ilg'or onlayn davlat xizmatlarini taqdim etishni taminlaydi.

Identifikatsiya mexanizmi, insonlarda o'zining shaxsiy kimligini, o'zini tushunishni va o'zini boshqa shaxslar bilan solishtirish orqali tan olishni anglatadi.

Bu, shaxslar uchun o'zlarini tushunishda muhim ahamiyatga ega bo'lib, ularning o'ziga o'xshagan yoki turli bo'lishimlar asosida qarorlar qabul qilishiga katta ta'sir qiladi.

Identifikatsiya mexanizmi quyidagi o'sishlarni ta'sir etishi mumkin:

1. O'ziga ishonish: Identifikatsiya mexanizmi, insonlarga o'zlarini tushunish orqali o'ziga ishonishni oshiradi. Bu, shaxslarga o'z qadrlarini, xossaliklarini, qobiliyatlarini tushunishga yordam beradi va shaxsiy o'zroqni rivojlantiradi.

2. Taqdirlash: Identifikatsiya mexanizmi, insonlarga o'zlarini o'zlashtirish orqali qadrlash, qobiliyatlarini ko'rsatishga imkon beradi. Bu, kishining o'zini boshqalardan farqini tushuntiradi va uning o'zining unumdoshlar oldida ahamiyatini anglab boradi. 3. Jamiyatga mos kelish: Identifikatsiya mexanizmi, shaxslarga jamiyatda o'zining joyini aniqlash va o'zini jamiyat a'zosi sifatida his etishga imkon beradi. Bu, insonlarga o'zining guruhda qanday o'rin egallab borishini tushuntiradi.

4. Identifikatsiya mexanizmi, insonlarga qarama-qarshi reaksiyalar, xarajatlar qabul qilishlariga o'tkazish imkonini beradi. Shu sababli, insonlar o'zlarini, ziddiyat, hayajon va boshqa xususiyatlari orqali tan oladilar.

5. Suvorilish: Identifikatsiya mexanizmi, shaxslarga o'zlarini muvaffaqiyatga yo'l qo'yishga, yangi maqsadlar bilan bo'lishga erishishda yordam beradi. Bu, ularni mustahkam fikrlar bilan muvaffaqiyatga yo'naltiradi.

Keyingi bosqichlarda, identifikatsiya mexanizmi insonlar uchun shaxsiy rivojlanishning muhim qismlaridan biri sifatida tavsiya etiladi va boshqa insonlar bilan o'zaro aloqalarini kuchaytirishi, jamiyatda o'zining o'rnini aniqlash va o'zini qadrlashda muhim rol o'ynaydi.

ADABIYOTLAR RO'YHATI:

1. O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari to'plami, 2017-y., 27-son,

2. Kalmuratova S. M. IDENTIFIKATSIYA, AUTENTIFIKATSIYA VA AVTORIZATSIYA JARAYONLARINING TAHLILI //INTERNATIONAL CONFERENCES. - 2022. - T. 1. - №. 21. - C. 38-41.

3. Qobiljon o'g'li A. N. SHAXSNI IDENTIFIKATSIYALASHNING ZAMONAVIY BOSQICHLARI //PEDAGOG. - 2023. - T. 6. - №. 5. - C. 704-708.